

Начало>Семейноправни въпроси и наследство>Наследяване>Наследяване

В областта на гражданското правосъдие текущите процедури и производства, започнали преди края на преходния период, ще продължат съгласно правото на ЕС. Въз основа на взаимно споразумение с Обединеното кралство порталът e-Justice ще поддържа информацията, свързана с Обединеното кралство, до края на 2024 г.

Наследяване**Шотландия**

Този информационен документ е подготвен със съдействието на Съвета на нотариатите от ЕС (CNUJ).

1 Как се изготвя разпоредването с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?

Всяко лице може да остави имущество на друго лице за след смъртта си чрез завещателно разпоредване в завещание. Според изискванията на **Закона за писмените документи (Шотландия) от 1995 г.** завещанията, съставени след 1 август 1995 г., трябва да бъдат в писмен вид и подписани от завещателя.

Лицата могат също да притежават съвместно движимо и недвижимо имущество на правно основание, предвиждащо, че цялото право на собственост преминава върху преживелия от тях (обикновено това се нарича клауза за правата на преживелия – „survivorship clause“).

Лицата могат също да притежават движимо или недвижимо имущество индивидуално или съвместно с други лица при наличие на клауза за специално предназначение на имуществото на даденото лице или на дял от него в полза на друго лице в случай на смърт.

Когато няма завещание, нито клауза за правата на преживелия или клауза за специално предназначение на имущество, имуществото се разпределя в съответствие със **Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г.**

2 Следва ли разпоредването да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?

В Шотландия няма изискване за вписване на завещание.

Правото на собственост върху недвижимо имущество, в това число правата на собственост според клауза за специално предназначение на имущество или клауза за правата на преживелия, се вписват в **Регистъра на правото на собственост върху феодални имоти** или **Кадастъра и имотния регистър на Шотландия**.

В определени случаи правото на собственост върху движимо имущество, в това число правото на собственост според клауза за специално предназначение на имущество или клауза за правата на преживелия, се вписва например в Регистъра на акционерите на дадено дружество.

3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпоредване с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

Според шотландското право, дори когато починалия е оставил завещание, е възможно дете или преживелият съпруг/партньор в граждански съюз да претендира законни права върху движимото наследствено имущество при смъртта съответно на родител/съпруг/партньор в граждански съюз.

Законните права представляват защита срещу лишаване от наследство. Децата имат право на запазена част в размер на една трета от движимото наследствено имущество на починалия (парични суми, акции и т.н.) при наличие на преживял съпруг или партньор в граждански съюз, или в размер на половината, ако няма преживял съпруг или партньор в граждански съюз. Преживелият съпруг/партньор в граждански съюз има право на една трета от движимото наследствено имущество на починалия (парични суми, акции и т.н.) при наличие на деца, или на половината, ако няма деца.

4 В отсъствието на разпоредване с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?

Според Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г. правата върху имуществото се разпределят в посочения по-долу ред.

а) ПРИОРИТЕТНИ ПРАВА

Вдовицата, вдовецът или преживелият партньор в граждански съюз (преживелият) има приоритетни права върху наследственото имущество на своя/та починал/а съпруг/а или партньор в граждански съюз.

Ако починалия е притежавал жилище, в което преживелият е живял, той или тя има право на жилището и на домашните вещи и мебелите в него при определени ограничения. Преживелият може да претендира:

жилището, ако стойността му е под 473 000 GBP

вещи и мебели на стойност до 29 000 GBP.

Ако починалия е оставил деца или други низходящи, преживелият има право на първите 50 000 GBP от наследственото имущество. Ако починалия не е оставил деца или други низходящи, преживелият има право на първите 89 000 GBP от наследственото имущество.

б) ЗАКОННИ ПРАВА

Ако след удовлетворяване на „приоритетните права“ остане наследствено имущество, на преживелия съпруг или партньор в граждански съюз и на децата се полагат определени „законни права“ върху „движимото наследствено имущество“ на починалото лице, както е посочено в отговора на въпрос 3 по-горе.

в) СВОБОДНО НАСЛЕДСТВЕНО ИМУЩЕСТВО

След удовлетворяването на приоритетните и законните права, останалата част от незавещаното наследствено имущество се разпределя съгласно законовите разпоредби в следния ред:

Деца

Ако има преживели родители и братя/сестри, родителите наследяват половината и братята и сестрите наследяват половината

Братя и сестри, ако няма преживели родители

Родители, ако няма преживели братя и сестри

Преживял съпруг или партньор в граждански съюз

Чичовци или лели (от страна на всеки от родителите)

Баби и дядовци (от страна на всеки от родителите)

Братя и сестри на бабите и дядовците (от страна на всеки от родителите)

Други родственици по възходяща линия — по-далечни от баби и дядовци

Короната

5 Какъв вид органи са компетентни:

5.1 по въпросите на наследяването?

5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?

5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?

5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?

За повечето наследствени имущества е необходимо изпълнителят (посочен в завещанието на починалия или назначен от шерифски съд) да получи „потвърждение“ от шерифския съд. Предоставянето на потвърждение представлява титула на изпълнителя да управлява наследственото имущество, посочено в описа на имуществото, който се прилага към заявлението за потвърждение - и също така дава на изпълнителя правомощие да урежда всички въпроси, свързани с наследяване на съответното имущество.

6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?

За повечето наследствени имущества е нужно да има изпълнител, който да ги управлява, посочен в завещанието или назначен от шерифския съд (изпълнител, назначен от съда), ако няма валидно завещание или ако посочените в завещанието изпълнителни не са в състояние или не желаят да изпълняват тези задължения.

За повечето наследствени имущества изпълнителят(лите) трябва да подаде(дат) искане до шерифския съд за издаване на потвърждение. Освен ако наследственото имущество не е предмет на процедура за малки наследства (small estate procedure) и в някои други ограничени хипотези, назначеният от съда изпълнител, преди да започне да управлява наследственото имущество, трябва да сключи застраховка „Професионална отговорност“ (застраховка срещу риск от неправилно разпределяне на имуществото между правоимащите бенефициери). При подаване на заявлението за потвърждение, трябва да се представи опис на всички компоненти на наследственото имущество заедно със завещанието, ако има такова.

Съдът предоставя потвърждение по отношение на компонентите на наследственото имущество по описа, а събирането им е правомощие на изпълнителя.

След като наследственото имущество бъде събрано, тогава изпълнителят трябва да изплати всички дължими дългове и данъци преди да го разпредели според условията на завещанието или по Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г.

7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?

Когато има завещание, в него се посочват бенефициерите или групата от бенефициери, които да наследят частично или изцяло наследственото имущество, по което може да се предяви иск за законни права.

Когато няма завещание, правата и редът за наследяване на наследственото имущество са определени в Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г.

Когато няма завещание, преживялото лице, съжителствало съвместно с починалото лице, също може в срок до шест месеца от смъртта на последното да предяви иск пред съда за присъждане на наследствено имущество в съответствие със

Закона за семейното право (Шотландия) от 2006 г.

„Влизане във владение“ е моментът, в който бенефициерът придобива „право на собственост“ в съответствие с даден завет. Според Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г. наследственото имущество преминава във владение на изпълнителя за целите на управлението. Към този момент бенефициерът придобива по отношение на изпълнителя лично право за предаването от последния на предмета на завета. Когато предметът на завета бъде предаден на бенефициера, той или тя придобива „вещно право“ върху него.

Моментът на влизане във владение зависи от желанието на починалия и е определен с неговото или нейното завещание.

8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?

Изпълнителят носи отговорност за изплащането на всички дължими дългове от наследственото имущество преди да го разпредели между бенефициерите. Наследственото имущество не се разпределя до изтичането на шест месеца от датата на смъртта, за да се даде време на кредиторите да предявят техните искове. Ако кредитор не предяви иск в срок до 6 месеца и изпълнителят разпредели наследственото имущество, по принцип бенефициерите отговарят за всички дългове до размера на техния завет.

9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?

Правото на собственост върху недвижимо имущество може да бъде прехвърлено на бенефициера чрез разпореждане, което трябва да бъде вписано в имотния регистър на Шотландия, или чрез прилагане на подписан документ (опис на имуществото) към потвърдението (или към удостоверението за потвърждение).

Ако е предвидена клауза за правата на преживелия (survivorship clause), правото на собственост върху имуществото автоматично преминава към преживелия собственик, като към документите за собственост трябва да бъде приложено извлечение от смъртния акт.

9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?

Не за всички наследствени имущества е необходимо потвърждение от съда — някои притежатели на държавни ценни книжа извършват разплащания, без да е необходимо потвърждение. Ако все пак потвърждение е необходимо, трябва да бъде назначен изпълнител - посочен в завещанието или по искане за назначаване на такъв от съда.

9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?

Имуществото се управлява от изпълнител, който или е определен в завещанието, или е назначен от съда и на когото съдът е предоставил потвърждение. В някои случаи обаче притежателите на държавни ценни книжа прехвърлят наследственото имущество на починалия, без да е необходимо потвърждение.

9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?

Да събере наследственото имущество, посочено в описа, който придружава заявлението за потвърждение.

Да изплати дълговете и данъците.

Да разпредели останалото наследствено имущество между бенефициерите в съответствие със завещанието или, когато няма завещание, според Закона за наследството (Шотландия) от 1964 г.

Да събере вземанията на починалия.

Ако починалият е претърпял телесни повреди преди смъртта си, изпълнителят му има еднакви права на обезщетение за вреди като починалия. Изпълнителят има право да продължи воденето на дело за вреди вследствие на телесна повреда, което е заведено от починалия преди смъртта му и не е приключило.

Ако починалият е завел дело за вреди вследствие на клеветата и то не е приключило към момента на смъртта, правото на обезщетение за вреди може да бъде прехвърлено към изпълнителя.

Ако починалият е имал право на обезщетение за вреди поради нарушаване на договор, изпълнителят може да продължи делото, заведено за това, или да заведе такова.

10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

Не се изисква издаването на каквито и да било документи, с които статутът и правата на бенефициерите да бъдат доказвани. Компонентите на наследственото имущество се прехвърлят на бенефициерите от изпълнителя, който управлява това имущество, като за някои компоненти това включва официално прехвърляне и евентуално регистриране на правото на собственост. Както е посочено по-горе, ако има клауза за правата на преживелия (survivorship clause), правото на собственост върху имуществото автоматично преминава към преживелия собственик, като към документите за собственост трябва да бъде приложено извлечение от смъртния акт. В Шотландия, в рамките на процеса по издаване на потвърждение, трябва да бъде представен формуляр за данък върху наследството, дори ако такъв не е дължим.

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

This webpage is part of an EU quality network

Последна актуализация: 30/08/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.